

BENNO ROOZEN
JELLE BOONSTRA

Het
Complete
TUNES
BOEK

BEKEND VAN RADIO & TV!

• MEER DAN
6000
TUNES
EN JINGLES

HET COMPLETE
TUNESBOEK

HET COMPLETE **TUNESBOEK**

Jelle Boonstra & Benno Roozen

Ødicola
Publishing b.v.

1.

Voorwoord Gerard Ekdrom

Een tune is niet zomaar een muziekje. Het is een stuk gereedschap dat in sommige gevallen zelfs na dertig jaar nog in je kist zit. Een warm bad. Een sfeermaker, die herinneringen oproept. Tunes zijn essentiële penseelstreken op het symbolische schilderij dat een radioprogramma toch écht is.

Toen ik als klein jochie de radio ontdekte, waren ze overal. Het begin van De Dik Voor-mekaar Show met André van Duin en Ferry de Groot was meteen raak. Henry Mancini met Seventy six trombones. Zodra je die hoorde was het feest, dan was het begonnen. De overbekende tune van Langs de Lijn is nog altijd Chump change van Quincy Jones. Zodra je het nummer hoort, begint in je hoofd de wedstrijd. Ik stond vroeger elke vrij-dag om zes uur 's ochtends op om naar Jeroen van Inkel op Veronica's Volle vrijdag te luisteren. Pure magie uit de radio. Eén van mijn meest favoriete jingles is nog altijd Van

Gerard actief voor de Oekraïne-actie van Radio 555 (maart 2022, foto Radio 10).

Inkel's kledingadvies, met aansluitend dat geweldige muzikje van Mezzoforte, E.G. Blues. Het kostte me jaren om erachter te komen van wie dat was. In die tijd was er geen internet en je had ook geen handige tools als Shazam. Soms ontdekte ik ze bij toeval. De muzikjes die mijn radiohelden gebruikten, wilde ik allemaal hebben. Maar ja, waar kwamen ze vandaan? In 1991 kwam er een geweldige dubbel-cd uit op BR Music: The Veronica story, cd 1 stond vol met alle tunes en muzikjes die de zeezender destijds had gebruikt en cd 2 stond vol met jingles. Eén van de beste investeringen die ik ooit had gedaan, vond ik zelf. Ik was als een kind in de snoepwinkel! En toen zette ik zelf mijn eerste stappen op de radio. Mijn eerste uitzending was op 28 november

Als klein jongetjes zat de passie voor de radio er al helemaal in.

1992 bij *Stichting Lokale Omroep Bilthoven* (de Stilob). Mijn allereerste tune was een instrumentaal van de Pet Shop Boys, titel: *Opportunities* (reprise). Daarover babbelde ik mijn eerste zinnen de ether in. Al gauw kwam ik bij mijn opa's platencollectie uit. Die puilde namelijk uit van de instrumentals, er stonden artiesten tussen als Bert Kaempfert, Herb Alpert & the Tijuana Brass, Max Greger, Tonny Eyk en veel James Last. Een paar ervan gebruik ik tot op de dag van vandaag. Max Greger's *Pushbike song* is er zo een. Toen ik nog bij 3FM werkte en *Serious Request* er weer aankwam en duidelijk werd dat ik weer een week Het Glazen Huis in moest, ging ik als een malloot op zoek naar geschikte kerstbedjes. Die audiomappen zijn legendarisch geworden. Ik geloof dat iedereen er inmiddels wel een kopie van heeft. Soms hoor ik bij iemand op een andere zender een kerstmuzikje voorbijkomen dat rechtstreeks uit mijn opa's collectie komt. Dan weet ik genoeg! Het was ook de reden om een Spotify abonnement te nemen in 2011. Alleen maar om nieuwe tunes te zoeken voor in mijn radioprogramma's. Nog steeds kan ik avonden zoeken naar nieuwe muzikjes. Ik hou van afwisseling, maar kan van sommige tunes geen afscheid nemen. Die zijn me simpelweg te dierbaar en horen gewoon bij me. Er zijn tunes die van een stockmuziek-cd kwamen. Geen idee wie de uitvoerenden zijn, maar je kunt ze dagelijks bij me horen. Henry Mancini is overigens de grootste leverancier van mijn tunes. Wat een oeuvre! Dit jaar kwam ik er pas achter dat *Swing Out Sister* met de instrumentale versie van *Precious words* al 35 jaar als tune in de Top 40 werd gebruikt. Nooit geweten! Allemaal tunes die meteen sfeer neerzetten. En soms ook voor emotie zorgen. Toen ik na 17 jaar afscheid nam van 3FM, sprak ik mijn eindspeech over *Theme from the Bodyguard* van Alan Silvestri. Meteen drama. In mijn hoofd hoor ik het trillen van mijn stem terug, de emotie kwam als vanzelf bij die klanken. Radiotunes. Ze zijn de soundtrack van vreselijk veel onvergetelijke radio-uren. Ik zou er een boek over kunnen schrijven. Gelukkig heb ik dat aan anderen overgelaten!

Gerard Ekdorm

2.

Voorwoord

De Belgen hebben het mooiste woord voor de tune: *kenwijsje*. Dat zegt het helemaal, de tune is de herkenning. Voor een programma, voor een zender, voor een dj. Alles moet erin zitten: stijl, tempo, klankkleur en de algemene toon die in het programma te verwachten valt. Een beetje tune doet elke ingedutte geest ontwaken: vrolijk en vol van verwachting.

Voor wie nieuw binnenvalt in de hele materie eerst dit: een tune is lang (een minuut of meer) en vaak instrumentaal. Een jingle is kort. Een paar seconden van samengebalde energie maar, met de naam van een dj of zender erin. Dan heb je nog fillers, een radioterm voor wat ze daadwerkelijk zijn: opvullertjes in een programma tot aan het nieuws of de reclame. En er zijn 'onderdoorlopers', zoals de Nederlanders de talk over zijn gaan noemen; muziek om overheen te praten. Een geriefelijk bedje voor de programmamaker, het liefst passend bij het tempo van spreken en denken (sommige fillers zijn heel traag). Tegelijk wordt er iets mee bestreden waarop radiomakers niet erg gek zijn: een dreigende stilte.

Wat is er leuk aan een boek vol tunes en jingles? Veel, heel veel zelfs. Het is een bijzonder startpunt voor een ontdekkingsreis door de muziek. Want vreemd genoeg hebben alle platen die voor jingles en tunes zijn gebruikt nauwelijks een grote gemene deler. Het repertoire loopt letterlijk van ABBA tot Zappa, van hot jazz, cool jazz, naar hoempapa uit Duitsland, het scheert langs virtuozen, en orkesten die klassieke muziek zo beroerd mogelijk willen uitvoeren. De Schompen uit Brabant zitten er tussen, Sjostakovitsj, Tante Leen, er is experimentele dans en er zijn zelfs blaffende honden van een Deense ornitholoog. Het enige dat hen samenbindt is dat hun werk heel bruikbaar was voor op de radio of televisie. Het luisterde nauw om iets te kiezen; jingles en tunes zijn zoiets als de buitenreclame van de winkel of de typografie van een krant. Als het niet subliem is? Dan valt het plat. Dan kun je het schudden met je programma.

Wilde je meetellen in het vak, dan moest je tune dus staan als een huis. 'Je zat er voor jaren aan vast als je iets uitzocht, dus het moest wel een beetje te harden zijn', zegt

dj Will Luikinga, die bij Veronica jingles en een tune koos die bijna veertig jaar mee zouden gaan en alle recht van spreken heeft. Want al kwam de tune je inmiddels zelf driemaal de neus uit, weggooid kon niet meer. Daar weten ze bij de NOS en Met het oog op morgen of Langs de Lijn over mee te praten, waar de tunes al bijna een halve eeuw mee gaan.

Programma's bestaan uit drie elementen: de muziek, de presentatoren en de vormgeving. In die heilige drie-eenheid gaat de aandacht doorgaans uit naar de muziek. Boekenkasten vol zijn er over geschreven. Ook de presentatoren mogen zich doorgaans verheugen in een warme belangstelling. De vormgeving kwam er een stuk kariger vanaf. Onterecht. Net als hits uit de Top veertig zijn tunes en jingles een tijdsmachine waardoor je direct terugdenkt aan die vakantie in Luxemburg van toen, of aan je trouwdag, of aan je eerste auto. Ook tunes hebben zich in het collectieve geheugen weten te nestelen, twintig, dertig jaar later fluit iedereen ze zó weer mee. Meteen een indicatie hoe goed de meesten waren.

Dit is meteen ons eigen geschiedenisboekje van al die programma's en programmamakers, die het leven van alledag zo fleurig wisten te maken. Vooral radio is een vluchtig medium. Niet voor niets werd de aether van de radiogolven aanvankelijk net zo geschreven als de snelst vervliegende stof uit de chemie. Zodra je iets zegt op de radio is het verdwenen.

Het is al meteen voltooid verleden tijd. En ook de volgende zin is alweer weg zodra je die hebt uitgesproken. Soms is er nog even een nagalm, in de schedelpan van de luisteraars dan, in hun herinnering. Die graag terugdenken aan de zenders en de dj's als de muzikale begeleiding van hun eigen leven. Maar soms zijn zij in nevelen verdwenen, met liefde en genoeg roepen we ze hier een heel klein beetje terug.

Jingles waren snel en zaten in doosjes om ze instant te starten.

Tunes zijn langer.

De Radiotunes

Hier zijn de platen die werden gebruikt voor tunes of jingles op de radio. Vanaf 1919 tot nu, anno domini 2022. Gerangschikt van A tot Z op de achternaam van groep of uitvoerende. We beginnen bij titels met een cijfer erin. Wie een tune van een programma of een zender zoekt, kan terecht bij de index, achterin dit Complete Tunesboek. Eveneens van A tot Z op een rijtje gezet. Gesp de gordels vast, daar gaan we dan.

1-2-3-4-5

2 Unlimited – Get ready for this (PWL/1992), van de cd *Are you ready for this*. Dit techno-nummer van het Nederlandse duo werd vanaf de release tune bij de Radio 538 drive-in show, toen dat station in 1992 én op de radio én op de dansvloer nog publiek voor zich moest winnen.

8th Day – Eeny-meeny-miny-mo (Invictus/1971), een Peter van Dam-eindtune op Radio Mi Amigo.

10cc – Five o'clock in the morning (Mercury/1978), anti-lawaai spot van Lex Harding bij de Veronica als omroep. De tekst: 'Het is half zeven, Piet staat op, de buurt slaapt nog, het is zeven uur, Piet start z'n brommer.' Gevolgd door geluid van een weggrijdende Formule 1 wagen. 'Nu slaapt de buurt niet meer.' Da's best wel lef hebben. Als er één luidruchtige omroep was in Hilversum, dan was dat Veronica wel. Station voice-over Alfred Lagarde was zelfs hinderwetplichtig.

10cc – I'm not in love (Mercury/1975), archetypisch jaren zeventig nummer. Vanaf 1975 promo voor VARA's Telefoonwacht, voor alle ontgoochelden en verworpenen der aarde. Ze konden bellen met 035-17855 tussen tien uur 's avonds en vier uur in de dinsdagnacht. Tsja, na zo'n zware popdinsdag kon je dat soms goed gebruiken. 'Alweer een vriendendienst van de VARA', aldus promo-stem Hans Hogendoorn. Het 10cc nummer zat clever in elkaar, de groepsleden belegden hun centjes in een eigen studio waar ze wekenlang konden prutsen zonder een uurtarief. Ze maakten dertien loop-tapes met ooeeeehs en aaaahs op verschillende toonsoorten, door elk op een eigen kanaal met een eigen schuif te zetten konden ze de koortjes in toonsoort laten meezingen, het leek een synthesizer, maar het

was analoog en het zat vol met bloed, zweet en tranen.

10cc – Johnny don't do it (Decca/1972), bombastische fanfare op deze single, nog nét voor de echte doorbraak van deze groep uit Manchester. Werd verwerkt in Tony Houston jingle op zeezender Radio Atlantis (1973/1974) en diens lunchprogramma Smakelijk eten.

10cc – Somewhere in Hollywood (Mercury/1974), zat in een beroemde Lex Harding-promo: 'De Veronica Top 40, je hoort ze een dag eerder, en ze zijn een week beterder-der-derderrrrrr.' Er kwam een nieuwe versie van toen de lijst de Nederlandse Top 40 ging heten. Van de 10cc-lp *Sheet music*.

Veronica maakte in 1976 een doorstart met de Top 40 op Hilversum III.

50 Guitars Of Tommy Garrett – Sure gonna miss her (Liberty/1963), backing van de Avis car campaign op Radio London, de zeezender die vanaf december 1964 de trendsetter werd voor alle

radiomakers. Daar zagen ze dat de lat meteen een heel stuk hoger werd gelegd.

101 Strings Orchestra – Auld Lang Syne

(Columbia/1963), het laatste ooit dat de luisteraars te horen kregen van Radio 355, een Britse zeezender, die al negen dagen eerder stopte voor de anti-zeezenderwet op 14 augustus 1967 van kracht werd in Engeland. Eerder al de dagelijkse uitsmijter op Radio 390 (zie hieronder) en het avondprogramma op de zender, Serenade. Langzame varianten van wat van zichzelf al langzame songs waren. Als je met dit programma nog niet in slaap viel, bracht alleen farmaceutica nog redding. 101 Strings was een studio-orkest. Liftmuziek op z'n Engels.

101 Strings Orchestra – Goodnight sweetheart

(Decca/1938), zeer zeikerige muziek. Tune van 'Eve, the woman's magazine of the air' op Radio 390. Dat station was op een oud oorlogsfort in de Theemsmonding gekropen, en zond uit van 25 september 1965 tot 28 juli 1967. Hun Red Sands fort was in de Tweede Wereldoorlog gebouwd om op nachtelijke Duitse vliegtuigen te schieten die de glinstering van de Theems volgden om verduisterd London te bombarderen. Vanaf de forten kon je alvast schieten voor ze boven land kwamen. Op de torens stond een vroege versie van de radar, als vooruitgeschoven post in de Engelse landverdediging. Er kwamen zeven van die forten in de riviermonding, de drie van het leger zagen er van verre uit als enorme spinnen op hoge poten, de vier van de marine hadden twee holle cilindrische poten, met een platform er bovenop. Of ze effectief waren? Zeker, er werden een Duitse Schnellboot vernietigd en 22 vliegtuigen en 31 V1-bommen. In de jaren zestig zagen piraten de verlaten zeeforten als een ideale basis op zee voor nieuwe radiozenders als Radio Sutch,

Het glazuur spatte van de tanden door zulke mierzoete violen.

Radio City, KING Radio, Radio 390, Radio Essex, Britain's Better Music Station (BBMS) en Radio/TV Tower. De meeste forten staan nu nog steeds. Het knappe ingenieurswerk van Guy Maunsell wordt pas nu op de volle waarde geschat, zoals ook computerpionier Alan Turing lang op erkenning heeft moeten wachten. Het Radio 390 fort kreeg in 2021 een beschermd status.

101 Strings – Loveliest of the lovely (Somerset/1959), op Radio 390 gebruikt in acties waarmee ze extra centjes verdienden: 'We're now in the position to renew our fabulous stocking offer....' Van een lp waarop de strings het halve repertoire van Sinatra naspeelden: mierzoet! Vijf suikerklontjes in een kopje koffie.

101 Strings – Pizzicato riff (Countdown/1970), filler bij Rinkeldekinkel, het weekeindprogramma van Jeroen van Inkel, lekker lullig, lekker camp en daarmee helemaal goed.

N

NAB National Radio Month 1965 – Lively companion (NAB/1965), de bron van de jingle 'Just take a lively companion where ever you go, take a portable radio', in de jaren zestig door de Britse piraten en in de jaren zeventig veelvuldig door Veronica, Noordzee en Hilversum III uitgezonden. In 1965 op een lp gestuurd aan alle leden van de NAB (National Association of Broadcasters) in de VS. Het hoofdthema stond er in tien verschillende versies op; van bigband tot reggae en soul, en ook in een stuk of wat instrumentale versies. Elk jaar kwam een plaat uit met een nieuwe campagne met 'generic jingles'- zonder ingezongen stationsnaam dus. In 1963 heette-ie bijvoorbeeld Constant Companion (en de instrumentale tracks ervan werden veelvuldig op Britain Radio gedraaid). Jingles van de 1971-campagne ('Do it on the radio') eindigden in 1971 op de Engelse service van Radio Noordzee Internationaal.

De singlehoes van dit 'hard to get' plaatje.

Napoleon XIV – They're coming to take me away ha! ha! (Warner/1966), tune van VARA's Paviljoen 3. Leuke naam, want het duidde zowel op het Muziekpaviljoen op het Hilversumse omroepsterrein als Paviljoen 3, het belangrijkste gekkenhuis in Amsterdam (of preciezer: de psychiatrische kliniek van het Wilhelmina Gasthuis in Amsterdam, symbool van de traditionele psychiatrie, eind 1982 definitief gesloten). They're coming to take me away verscheen op een single met op de achterkant hetzelfde nummer,

maar dan achterstevoren. Zelfs de tekst stond achterstevoren op het label. Ene 'Hugo de Groot' (geen familie van de latere dj op Caroline en ook niet van die van de boekenkist) maakte er een Nederlandstalige versie van. De gimmick in de plaat is het stemmetje van de zanger, dat steeds hoger wordt naarmate het nummer vordert. In de dagen voor de computer betekende dat domweg dat je de band bij opname gaandeweg moest vertragen en steeds langzamer moest gaan zingen, om het eindresultaat op normale snelheid af te spelen.

Nascimento, Milton – Maria, Maria (FS/1996), door Veronica gebruikt bij zomerevenementen en voor het aanprijzen van Het Blad.

Nash, Johnny – Fallin' in and out of love (MAM/1971), uuropener bij Radio Noordzee vanaf 1971. Met stem van Hans ten Hooge, Stevie Merike of Alan West over het drumriffje aan het begin: Joost de Draaijer op Radio Noordzee (gevolgd door: 'Charge! – Radio Northsea, Radio Northsea). Later door Leo van de Goot geadopteerd.

Nashville Teens – Find my way back home (London/1964), een Veronica-jingle van Jan van Veen: 'Everybody happy? Natuurlijk, want U luistert naar Veronica.

Nationaal Symfonie Orkest van de Oekraïne o.l.v. Theodore Kucher – Dmitry Shostakovitch – Galop uit de suite uit 'The Gadfly' opus 97a; (Naxos/jaartal onbekend), tune van Brood en Spelen, elke werkdag van 12.00 tot 13.30 op Radio 4 te horen, met oa. Peter Bree, Kees Hillen, Audrey van der Jagt en Roland Kieft, tot de stop in september 2004.

National Lampoon Show – National Lampoon radio hour (Capitol/1975), de mooie opener van de lp (een medley van de filmlogos bij MGM, Warner, 20th Century, United Artists en anderen) was vanaf midden jaren tachtig in gebruik bij Peter Holland in diens middagprogramma Hollands Handwerk bij de VARA op Hilversum III/ Radio 3. Eerder al klassieker bij Kenny Everett op BBC Radio 1, Capital en het Nederlandse Radio 2 (als aankondiging van de filmrubriek).

Natural Juices – Soundtrack Thank God it's Friday – Floyd's theme (Casablanca/1978), Ronald Bakker tune op Delmare. Ook gebruikt onder de promo's van AVRO's TopPop Discoshow. Deze track komt van het album met de soundtrack van Thank God it's Friday.

Navel Orange Choir – Much to slow (Polydor/1977), filler bij Veronica, op de cart in de studio stond Oomamam fill, en dat is nou precies wat je over hield als je alle zang in de coupletten er uit knipte.

Nederlands Artiestenkor – Joost mag het weten (CNR/1978), aan Willem van Kooten opgedragen plaat, toen hij er in 1978 na allerlei kritiek over verstrengelde belangen als dj op Hilversum III de brui aan gaf (en door Frits Spits werd opgevolgd). Op de plaat werd meegezongen door Peter Koelewijn, Saskia & Serge, Albert West, Tol Hansse, André van Duin, Corrie van Gorp, Maggie McNeal, Lee Towers, Danny Mirror, Willeke Alberti, Vader Abraham, Ria Valk, Zangeres zonder Naam, Nico Haak en Conny Vandenbos. Geproduceerd door zakenpartner (bij Red Bullet) Jaap Eggermont.

Nederlands Blazers Ensemble o.l.v. Stephen Mosko – Short ride in a fast machine (Chandos/jaartal onbekend), begintune geschreven door John Adams van AVRO's A4, een programma dat begin van deze eeuw in samenwerking met de NCRV elke werkdag op Radio 4 werd uitgezonden. Met onder meer muziek van recent verschenen klassieke cd's, nieuws uit de muziekwereld, korte reportages en incidentele informatie over ongewone verkeerssituaties.

Nederlands Gelach Ensemble, Het – 'n Knipoogje naar Hilversum III (Elf Provinciën/1977), deze plaat dobbert ook een beetje als een vreemde eend in de tuneslijst rond, maar vormt wel een mooi bruggetje naar Ger Loogman, de platenplugger die de studio van Hilversum III wekelijks frequenteerde en die door Tom Mulder in de Havermoutshow een keertje voor de microfoon werd gehaald als Casper Lieshout van Breukelen – want hij kon heel goed een klein jongetje nadoen. Maañdenlang volgden er elke donderdag grappige dialogen tussen Casper en 'Oom Tom'. Het mondde zelfs uit in het radio-vervolgverhaal Supercasper. En Casper kreeg zelfs zijn eigen TROS-jingles. Onder een schuilnaam maakte Loogman zelf nog een plaatje (achterkant van 't Lachertje, waarop drie minuten lang alleen maar melig wordt gelachen) waarin hij de draak stak met Hilversum III en de dj's (gemiddeld niveau van de woordgrappen: Meta de Vrieskist, Lex Tondeuze, Klaas wat minder Vaak en Peter van Stuwdam...)

Nederlandse Invaliden Sportbond (NIS) – Kom achter je ramen vandaan (RVS/1975), onwaarschijnlijke kandidaat voor een tune, en toch... De plaat werd gemaakt voor een actie van de Nederlandse Invaliden Sportbond, de NIS, het gelegenheidskoortje werd gedirigeerd door Harry de Groot. Het B-kantje werd instrumentaal en tevens tune van Kassa van Peter van Dam en Michelle bij Mi Amigo. De muziek uit dat midden-riffje van de plaat was trouwens weer deels geleend van het middenstuk op de eerste kant van de Ip Song of the marching children van Earth & Fire.

Nederlandse Invaliden Sportbond.